

3. Гордіїв вузол, або які податки потрібні Україні : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://novograd-rada.ucoz.ua/news/gordijiv_vuzol_abo_jaki_podatki_potribni_ukrajini/2009-11-26-141.
4. Ефимов А. Договор купли – продажі: мінімізація и оптимізація налогообложення / А. Ефимов // Бухгалтерія. – 2004. – № 40 (611). – С. 40-46.
5. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. – К. : Правова єдність, 2009. – 544 с.
6. Загородній А. Г. Податки та податкове планування підприємницької діяльності : монографія / А. Г. Загородній, А. В. Єлісєєв. – Львів : Центр бізнес – сервісу, 2003. – 152 с.
7. Карпінський Б. А. Стратегічний податковий менеджмент як механізм управління економічним розвитком держави / Б. А. Карпінський, Н. С. За лущка // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 4 (5).
8. Литвиненко Я. В. Податкова політика : навч. посіб. / Я. В. Литвиненко. – К. : МАУП, 2003. – 224 с.: іл. – Бібліогр.: с. 219-221.
9. Муравьов В. В. Организация налогового планирования на предприятии : [Электронный ресурс] / В. В. Муравйов // Аудит и финансовый анализ. – 2001. – № 2. – Режим доступа : http://www.cfin.ru/press/afa/2001-2/11_mur5.shtml.
10. Налоговая безопасность, налогообложение услуги, налогообложение бизнеса юридические услуги : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lexpravo.ru/legal/tax-security/>.
11. Налоговая безопасность бизнеса : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.lexgroup.ru/rus/business-tax-security/>.
12. Огляд «Сплата податків у 2008 році» (Paying Taxes 2008): «Сплачувати податки стає легше, але не в Україні» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.eba.com.ua/ua/news/news_from_members/07/12030943.
13. Панченко О. С. Стратегическое и оперативное налоговое планирование : [Электронный ресурс] / О. С. Панченко. – Режим доступа : http://science-bsea.narod.ru/2006/ekonom_2006/panchenko_strateg.htm.
14. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування : монографія / Ю. Б. Иванов, О. М. Тищенко, Г. М. Дорожкіна, О. Г. Зима, В. В. Карпова та ін.; за заг. ред. проф. Ю. Б. Иванова. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – 448 с.
15. Податок на доходи фізичних осіб: українські парадокси та світовий досвід: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prodan.net.ua/uk/Articles/1242.html>.
16. Рейтинг стран по уровню простоты налоговой системы : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://tiaurus.ru/3138>.
17. Расулова У. С. Концепція та моделі стратегічного управління : [Електронний ресурс] / У. С. Расулова. – Режим доступа : http://www.rusnauka.com/33_NIEK_2008/Economics/37159.doc.htm.
18. Стратегічне управління : [Електронний ресурс]. – Режим доступа : http://ua-referat.com/Стратегічне_Управління.
19. Украину признали одной из худших в мировом «налоговом» рейтинге : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://e-finance.com.ua/ru/taxes/2007/12/28/Ukraine_priznali_odnoj_iz_khudshikh_v_mirovom_nalogovom_rejtinge/.
20. Украинцам и белорусам сложнее всех в мире платить налоги : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.citynews.net.ua/news/3516-ukraincam-i-belorusam-slozhnee-vsekh-v.html>.
21. Due Diligence : [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.arni.ru/service/financial/duediligence/>

Головкова К.Ю.

УДК 658.012.45

ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЯ»

Постановка проблеми. Внаслідок невизначеності інформаційного поля й обмеженості достовірних інформаційних ресурсів управління економічними системами набуває все більш інформаційного характеру. Сучасний менеджмент має справу не стільки з реальними економічними об'єктами, скільки з їхніми інформаційними моделями. Проте, відповідальність за прийняття рішень на підставі інформації, одержуваної за допомогою технічних засобів, покладається тільки на людину як суб'єкта управління. Оперуючи інформацією, отриманою з різних джерел, ґрунтуючись на життєвому досвіді й знанні методів обробки інформації, особа, що приймає рішення, здійснює усвідомлений вибір методів управлінського впливу на систему (тобто ухвалює певне рішення). Відповідно, великого значення набуває дослідження інформаційних засад управління та визначення заходів щодо зниження ступеня суб'єктивності управлінських рішень, що ухвалюються. Цьому сприятиме, передусім, використання в процесі управління достовірної, сучасної та достатньої інформації.

Аналіз публікацій. Аналогічно тому, як субстанцією фізичного миру є матерія й енергія, основою управління як інформаційного процесу є інформація. Наукові погляди на інформацію як філософську та економічну категорію сформувались давно. Однак, тільки в 1928 р. після публікації американським вченим Р. Хартлі статті щодо визначення міри кількості інформації було покладено початок науковому її вивченню. Пізніше наукові дослідження продовжив К. Шеннон. Але, термін "інформація" (від лат. informatio – роз'яснення, викладення) визначають по-різному залежно від сфери застосування та наукової галузі. Різні аспекти природи інформації досліджували Н. Вінер, К. Шеннон, В. Р. Ешбі, Л. Брілюєн, А. І. Берг,

В. М. Глушков, Н. М. Амосов, А. Н. Колмогоров, Дж. Ходжсон, М. Хеллгрєн і ін. Серед вітчизняних вчених дослідженнями у сфері інформатизації управлінських процесів займалися А. Богачов, В. Брижко, Л. Вінарник, Ф. Воронський, О. Гальченко, О. Губанова, В. Гужва, С. Данілін, Н. Єрьоміна, С. Ілляшенко, Н. Зайцева, В. Касьяненко, С. Козлов, С. Кондратова, О. Краєва, Н. Кустова, Л. Мельник, Т. Новгородцев, О. Орєхов, А. Орлов, Т. Писарєвська, В. Плєскач, В. Попов, В. Пономарєнко, Ю. Рогушина, М. Скопєнь, В. Ситник, Г. Титарєнко та ін.

За сучасних умов інформацію розглядають як четвертий чинник виробництва поряд з фінансовими, матеріальними й трудовими ресурсами, тому що вона є специфічною формою взаємозв'язків як між окремими підрозділами підприємства, так і в цілому із зовнішнім середовищем. Інформація обслуговує всі функції управління – від підготовки й ухвалення рішення до підведення підсумків отриманих результатів, містить відомості про методи й способи управління, які необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємства й досягнення поставлених цілей.

У Великому енциклопедичному словникові зазначається, що під інформацією (від лат. informatio – роз'яснення, викладення) споконвічно розуміються відомості, передані людьми усним, письмовим або іншим способом (за допомогою умовних сигналів, технічних засобів і т.п.); із середини ХХ століття це загальнонаукове поняття, що включає обмін відомостями між людьми, людиною й автоматом, автоматом і автоматом; обмін сигналами у тваринному й рослинному світі [3].

Філософський енциклопедичний словник дає наступне тлумачення терміна «інформація» [15, с. 217]: 1) повідомлення, освідомлення про стан справ, відомості про що-небудь, передані людьми; 2) зменшувана, знята невизначеність як результат одержання повідомлення; 3) повідомлення, нерозривно пов'язане з управлінням, сигнал у єдності синтаксичних, семантичних і прагматичних характеристик; 4) передача, відбиття різноманітності в будь-яких об'єктах і процесах (неживої і живої природи).

Визначення інформації різняться в залежності від контексту та науково-практичної галузі застосування. Так, наприклад, інформаційна теорія визначає інформацію як міру невизначеності, що усувається повідомленням. Інформаційна технологія визначає її як дані, які були або можуть бути скомпільовані, оброблені і надані в тій або іншій формі людям. Комунікаційна теорія визначає інформацію як зміст повідомлення [16]. У Великому економічному словнику за редакцією О. М. Азріліяна [2] «інформація» визначається як відомості про що-небудь, що є об'єктом збору, зберігання й переробки.

Мета статті. З метою уточнення сутності поняття «інформація» в контексті прийняття управлінських рішень розглянемо існуючі підходи до його визначення, які систематизовано на рис. 1.

Виклад основного матеріалу. Як видно з рис. 1, інформація може розглядатися як: дані (відомості, факти), знання, міра невизначеності та ступень впорядкованості системи. Розглянемо детальніше сутність підходів до визначення поняття «інформація».

1. Інформація як дані (відомості, факти).

Згідно з цим підходом, інформація розглядається як:

- сукупність відомостей про об'єкт, яка може бути представлена фактичними даними й залежністю між ними [1];
- відомості про навколишній світ, та процеси, що протікають у ньому, сприймані людиною або спеціальним пристроєм [14];
- відомості про об'єкти і суб'єкти навколишнього середовища, їх кількісні та якісні характеристики, які сприймають та якими обмінюються різні інформаційні системи в процесі своєї життєдіяльності [10].

Оскільки при такому підході втрачається межа між даними та інформацією як категоріями, більш прийнятними, на наш погляд, є визначення, які певним чином розмежовують ці поняття. Так, Р. Акофф визначає інформацію як виділену, впорядковану частину даних, оброблену для використання [17], У. Джането – як «оброблені дані», тобто дані, які були інтерпретовані і представлені в придатній для використання формі [6], Нонака І. та Такеучі Х. – як потік повідомлень [12].

Найбільш емним представляється визначення, надане Б.З. Мільнером: інформація – це дані, представлені в контексті [11]. Тобто, у визначенні поняття «інформація» підкреслюється її зв'язок з даними, на базі яких вона отримана. При цьому не всі дані можуть бути трансформовані в інформацію, оскільки якісь з них можуть бути надмірними, помилковими, сумнівними, тобто такими, що не представляють інтерес з погляду практичного використання в управлінських процесах. В той же час, інформація набуває нових властивостей в порівнянні з даними. А саме, для того, щоб дані можна було вважати інформацією, вони повинні відповідати наступним вимогам:

- зніматися або зменшувати невизначеність;
- піддаватися збереженню;
- бути адекватними реальній дійсності;
- бути несуперечливими, достатніми та зрозумілими;
- бути зв'язаними відносинами хоча б з одним елементом керованої системи й одним елементом керуючої (тобто мати «відправника» і «одержувача»);
- бути структурованими або піддаватися структуризації.

Для перетворення даних на інформацію над ними проводяться наступні дії [11]:

- контекстуалізація – угруповання даних по цілях;
- категоризація – виділення частин або ключових компонентів даних;
- калькуляція – математичний або статистичний аналіз даних;
- коректування – виведення помилкових відомостей з даних;
- стискування – підсумовування або резюмування даних в коротшій (стислій) формі.

2. Інформація як знання.

3 точки зору цього підходу, інформація може визначатися як знання, передані кимось іншим або придбані шляхом власного дослідження або вивчення; знання про якусь особливу подію, випадок або про що-небудь подібне [9].

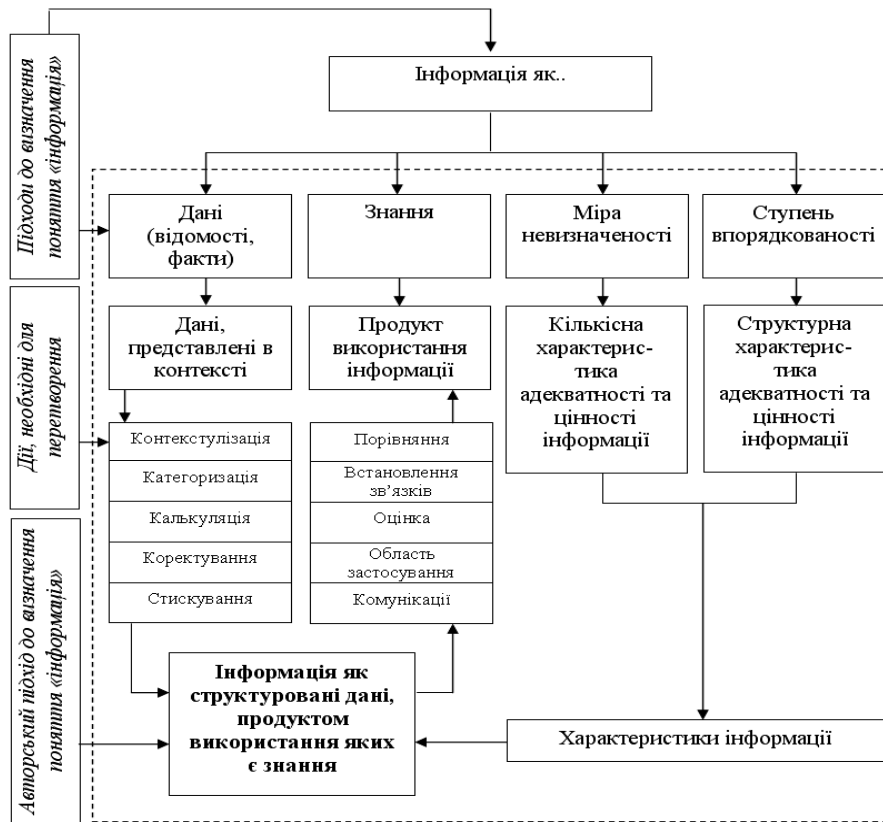

Рис. 1. Графічна інтерпретація авторського підходу до визначення поняття «інформація».

Водночас, в більшості робіт підкреслюється, що знання є поняттям ширшим, глибшим і багатшим в порівнянні з інформацією [6, 11], яке, в загальному випадку, є похідним від інформації. У загальному випадку можна стверджувати, що знання є найвищим рівнем організації відомостей про об'єкт управління.

На відміну від інформації, знання відображають суб'єктивний контекст людських дій, що базуються на певній інформації. Тісний взаємозв'язок знань з людським чинником обумовлює їх певну суб'єктивність, оскільки одна і та ж інформація може бути різним чином інтерпретована і включена в систему знань конкретним користувачем. Знання неодмінно є змістовним, тоді як інформаційний потік може не нести нового знання, а забезпечувати лише повідомлення, звістку про вже існуюче знання.

У загальному випадку, якісна відмінність між знанням і інформацією полягає в тому, що знання конструктивне, є основою для успішної дії, тоді як інформація може і не містити в собі знання. По відношенню до знань інформація цілком ґрунтовно може розглядатися як необхідне середовище, матеріал для створення знання або продукт, з якого можливо їх отримати [12, с. 82]. Відповідно, знання є продуктом використання інформації, який може бути отриманий за умов певних перетворень. А саме, знання виникають із інформації шляхом:

- порівняння (коли і як ми можемо застосувати інформацію про це явище до аналогічного);
- встановлення зв'язків (як ця інформація співвідноситься із іншою);
- оцінки (як можна оцінити дану інформацію і як її оцінюють інші);
- визначення області застосування (яке застосування має та інформація відповідно до тих чи інших дій);
- комунікацій (визначення думки інших співробітників щодо даної інформації).

3. Інформація як міра невизначеності.

Інформація також може визначатися як усунення невизначеності (ентропії) [8]; зменшувана, знята невизначеність як результат одержання повідомлення [15.]. У цьому контексті поняття «інформація» пов'язане з поняттям «ентропія», під яким розуміється кількісна характеристика інформації як ступінь невизначеності стану системи, що знімається при отриманні інформації. Воно було введено К. Шенноном [16], який є основоположником класичної теорії інформації, відповідно до якої кількість інформації вимірюється зменшенням (змінюю) невизначеності стану системи.

Згідно з цим підходом, ступеню неінформованості користувача $H(a)$ передують деякі апіорні (попередні) відомості про систему a . Отримання додаткової інформації $Ib(a)$ зменшує апіорну неінформованість таким чином, що невизначеність після отримання повідомлення (b) стану системи стає $Hb(a)$.

Кількість інформації $Ib(a)$ про систему a , що міститься в повідомленні b , вимірюється зміною невизначеності стану системи і визначається таким чином:

$$Ib(a) = H(a) - Hb(a), \quad (1.1)$$

Якщо кінцева невизначеність перетвориться на нуль, то початкове неповне знання заміниться повним. Згідно з формулою Шенона, ентропія системи визначається:

$$H(a) = -\sum_{i=1}^N Pi \times \log Pi, \quad H(a) = \sum_{i=1}^N Pi \times \log Pi, \quad (1.2)$$

де Pi – імовірність того, що система перебуває в i -му стані;

N – можливі стани ентропії системи.

За умови, що всі стани системи рівномірні, її ентропія дорівнює:

$$H(a) = -\sum_{i=1}^N \frac{1}{N} \log \frac{1}{N} = \log N, \quad (1.3)$$

Це відповідає статистичному (сигнальному) підходу до визначення сутності інформації, основою якого є технічна сторона передачі інформації.

Таке уявлення про інформацію, що сформувалося в рамках теорії інформації в роботах К. Шеннона та Р. Хартлі, є корисним при визначенні пропускнув можливості каналів зв'язку і кодування повідомлень, тобто має технічний характер та відповідно обмежену галузь застосування. Ця обмеженість пов'язана, передусім, з вірогідним описом досліджуваних об'єктів і процесів та ігноруванням семантичних і прагматичних аспектів використання інформації [13, с.27].

Водночас, статистичний підхід є корисним з точки зору можливості вимірювання кількості інформації, що розповсюджується технічними каналами зв'язку. Такий підхід до визначення адекватності інформації, тобто відповідності змісту образу об'єкту, що відображається, відомий як синтаксичний. Синтаксична форма адекватності інформації пов'язана із сприйняттям формально-структурних характеристик відображення об'єктів, а кількість інформації на синтаксичному рівні неможливо визначити без розгляду ентропії системи (невизначеності)

На нашу думку, такий підхід важко застосувати в контексті дослідження управлінських процесів на підприємстві з ряду причин, а саме: складно визначити можливі стани системи управління підприємством та їх ймовірність з достатньою точністю; на великих промислових підприємствах зі складною структурою управління розрахунок буде характеризуватися значними помилками; підхід не враховує якісні характеристики інформації та суб'єктивність, що виникає в процесі прийняття управлінських рішень.

4. Інформація як ступень упорядкованості системи.

Поряд із попередніми підходами, існує тенденція зв'язувати інформацію зі ступенем упорядкованості тієї системи, яка одержує інформацію. Інформація в даному випадку означає порядок, комунікація є створення порядку з безладу або, принаймні, збільшення ступеня тієї впорядкованості, яка існувала до одержання повідомлення [18].

Як ентропія системи показує ступінь її неупорядкованості, так інформація характеризує міру її організації. Організованість системи впливає на її адаптивність – здатність на основі релевантної інформації шляхом прийняття й реалізації управлінських рішень так видозмінювати свою структуру, щоб вона дала можливість знайти прийнятну форму продовження свого існування в нестійкому оточенні.

В роботі [4] з посиланням на Н. Вінера ґрунтовно зауважується на наявність причинно-наслідкового взаємозв'язку між підходами до інтерпретації інформації як міри невизначеності та ступеня впорядкованості відповідної системи. Зокрема, Н. Вінер зазначав, що «як кількість інформації в системі є мірою організованості системи, так само ентропія системи є мірою дезорганізованості системи; одне дорівнює іншому, взятому з протилежним знаком» [5, с.55]. відповідно, ентропія може розглядатися як міра відповідності стану організаційних систем поставленим цілям, тому зростання управлінської ентропії, зумовленої інформаційним шумом, надмірністю документопотоків, бюрократизмом та ослабленням виконавської роботи, свідчить про недосконалість системи управління підприємством [7, с.71].

Висновки. Дослідження існуючих підходів до визначення поняття «інформація» дозволяє зробити висновок про наявність причинно-наслідкового взаємозв'язку між визначенням інформації як даних та знань, та, відповідно, міри невизначеності в системі та ступеня її впорядкованості. Останні два підходи відбивають кількісну та структурну сторони використання інформації, не надаючи уявлення щодо механізмів її формування. Водночас, необхідним є змістовне розгалуження понять «дані», «інформація» та «знання». На наш погляд, знання можуть розглядатися як продукт використання інформації, тоді як сама інформація, в свою чергу, є похідною від даних (фактів, відомостей), та представляє їхню структуровану (оброблену, придатну для подальшого користування) сукупність. В контексті дослідження процесів прийняття управлінських рішень на підприємстві, інформація може бути визначена як структуровані дані, придатні для подальшого застосування в процесі управління підприємством, продуктом використання яких є знання.

Джерела та література:

1. Алексеева М. Б. Основы теории систем и системного анализа : учеб. пособие / М. Б. Алексеева, С. Н. Балан. – СПб. : СПГИЭУ, 2002. – 55 с.
2. Большой экономический словарь / ред. А. Н. Азрилян. – 2-е изд., доп. и перераб. – М. : Ин-т новой экономики, 1997. – 864 с.

3. Большой энциклопедический словарь : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.vedu.ru>.
4. Буряк В. В. Механізм управління інформаційними ресурсами промислових підприємств : автореф. дисс. ... канд. екон. наук : 08.06.01 / В. В. Буряк. – Хмельницький, 2006. – 22 с.
5. Винер Н. Кибернетика, или управление и связь в животном и машине / Н. Винер; [пер. с англ.] – 2-е изд. – М. : Наука, 1983. – 344с.
6. Джането К. Управление знаниями. Руководство по разработке и внедрению корпоративной стратегии управления знаниями / К. Джането, Э. Уилер. – М. : Добрая книга, 2005. – 192 с.
7. Дорофиевко В. В. Управление научно-техническим потенциалом региона (организационно-информационные аспекты) / В. В. Дорофиевко. – К.: Укр. академия информатики, 1995. – 216 с.
8. Китаев А. В. Информация в системе факторов общественного производства : автореф. дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.01 / А. В. Китаев. – Ростов н/Д., 2007. – 27 с.
9. Махлуп Ф. Производство и распространение знаний в США / Ф. Махлуп. – М.: Прогресс, 1996. – 462 с.
10. Мельниченко С. В. Інформаційні технології в туризмі: теоретичні та практичні аспекти / С. В. Мельниченко // Вісник Запорізького нац. ун-ту. Серія: Економічні науки. – 2010. – № 2 (6). – С. 129-138.
11. Мильнер Б. З. Управление знаниями. Эволюция и революция в организации / Б. З. Мильнер. – М. : ИНФРА-М, 2003. – 178 с.
12. Нонака И. Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах / И. Нонака, Х. Такеучи. – М. : ЗАО "Олимп-Бизнес", 2003. – 384 с.
13. Соколов Б. В. Теория информации: эволюция взглядов и подходов, современные проблемы и возможные пути развития / Б. В. Соколов, А. В. Алексеев // Проблемы информатизации. – 2001. – № 3. – С. 26-29.
14. Толковый словарь русского языка : 80000 слов и фразеологических выражений / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – 4-е изд., доп. – М. : Азбуковник, 1999. – 944 с.
15. Философский словарь / ред. И. Т. Фролов. – 4-е изд. – М. : Политиздат, 1981. – 445 с.
16. Шеннон К. Работы по теории информации и кибернетики / К. Шеннон. – М. : Иностранная литература, 1963. – 830 с.
17. Ackoff R. L. Creating the Corporate Future / R. L. Ackoff. – N. Y. : Oxford University Press, 1994. – 279 p.
18. Hutten E. H. The ideas of physics / E. H. Hutten. – Edinburg, London : Oliver & Boyd, 1967. – 153 p.

Єфремов О.С.

УДК 658.011.1

МЕХАНІЗМ ВИБОРУ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ УПРАВЛІННЯ ЙОГО НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ

Вступ. Серед передумов економічного зростання інноваційна складова займає особливе положення. Сучасний етап розвитку вітчизняної економіки вимагає значної уваги до процесів підвищення ефективності виробничих структур, розвитку внутрішнього ринку і експортно-орієнтованої діяльності. Тому проблема підвищення конкурентоспроможності національної економіки в світовій господарській системі вимагає посилення інноваційної спрямованості економічної політики в Україні.

Після проголошеного переходу економіки України до формування ринкових механізмів функціонування виявилось, що багато підприємств не готові до існування у нормальних ринкових умовах. Для цього були як об'єктивні, так і суб'єктивні причини. По-перше, перехід до ринкового ведення господарської діяльності супроводжувався значною інфляцією, яка приводила до швидкого скорочення обігових коштів підприємств, оскільки кожен новий відтворювальний цикл вимагав більшої суми коштів, ніж попередній. Це спричинило за собою зупинку або зниження активності роботи багатьох підприємств. По-друге, підприємства, що створені і функціонували в рамках планової економіки, були не здатні до роботи в умовах ринку і конкуренції як за організаційними, так і за виробничими параметрами.

Відсутність або недосконалість законодавчої бази для розвитку ринкової інфраструктури і проведена на цьому фоні приватизація спровокували ще більший занепад в економіці. Надії на те, що зміна власників дозволить поліпшити управління підприємствами і приведе їх в працездатний стан, виявилися неспроможними. Виявилось, що власниками основної маси підприємств стали члени трудових колективів, що отримали акції безкоштовно або на пільгових умовах. Це не дозволило підприємствам поповнити обігові кошти, не говорячи вже про ресурси, що використовуються в інвестиційних цілях. Проведене акціонування виявило ще одну проблему – оскільки багато підприємств до того моменту зазнали серйозні проблеми з платоспроможністю, то їх акції опинилися неліквідними, і фондовий ринок не став для них джерелом інвестиційних ресурсів. Недосконалість законодавчої бази, припинення діяльності підприємств, масове ухилення від сплати податків породили державний бюджетний дефіцит, який дуже швидко зростає. У цих умовах держава втратила основний економічний важіль впливу на економіку – інвестиції, що виділяються з бюджету. Крім того, бюджетні кошти покликані сприяти в здійсненні заходів державного регулювання у всіх сферах діяльності. Все це призвело до ослаблення ролі держави в економіці і звуження державних функцій в основному до законотворчості.